

Asia: VN/17379/2025

Lausuntopyyntö: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajokorttilain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriön on pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ajokorttilain muuttamisesta. Opetus- ja kulttuuriministeriö esittää lausuntonaan liikenne- ja viestintäministeriölle lakiluonnoksesta seuraavaa.

Esityksen 97 §:ssä (Ikäpoikkeuslupa) sisältöä muutettaisiin tarkentamalla ikäpoikkeusluvan myöntämisen ehtoja. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin ikäpoikkeusluvan myöntämisen ehdoista. Säännöllinen kulkemistarve osoitettaisiin 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetulla todistuksella: toisen asteen oppilaitoksen läsnäolotodistuksella, oppilaitoksen tai työnantajan todistuksella ammatilliseen opiskeluun liittyvästä työharjoittelusta, vähintään kahden kuukauden mittaisella määräaikaisella tai toistaiseksi voimassa olevalla työsopimuksella, lajiliiton todistuksella tavoitteellisesta harjoittelusta, oppilaitoksen todistuksella taiteen perusopintojen suorittamisesta taikka lääkärintodistuksella nuoren terveydentilasta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö esittää seuraavia muutoksia 97 §:n 2 momentin 3 kohtaan:

Ikäpoikkeuslupa voidaan myöntää seuraavien edellytysten täytyessä:

...

3) hakemukseen on liitetty kulkemistarvetta osoittamaan jokin seuraavista todistuksista

a) koulutuksen järjestäjän läsnäolotodistus toisen asteen opinnoista

b) koulutuksen järjestäjän todistus ammatilliseen opiskeluun liittyvästä työpaikalla järjestettävästä koulutuksesta (koulutus- tai oppisopimus)

OKM:n ehdotusta koskevat muutosehdotukset täytyisi tehdä sivulla 44 todetuissa 97 §:n perusteluissa: ”Säännöllinen kulkemistarve osoitettaisiin 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetulla todistuksella: toisen asteen oppilaitoksen läsnäolotodistuksella, oppilaitoksen tai työnantajan todistuksella ammatilliseen opiskeluun liittyvästä työharjoittelusta, vähintään kahden kuukauden mittaisella määräaikaisella tai toistaiseksi voimassa olevalla työsopimuksella.....” OKM esittää, että esitystä muutetaan seuraavasti: Säännöllinen kulkemistarve osoitettaisiin 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetulla todistuksella: toisen asteen koulutuksen järjestäjän läsnäolotodistuksella, koulutuksen järjestäjän tai työnantajan todistuksella ammatilliseen koulutukseen liittyvästä sisältyvästä työpaikalla järjestettävästä koulutuksesta (koulutus- tai oppisopimus).

OKM:n perustelee muutosedotuksia sillä, että termit muutettaisiin vastaamaan ammatillisen koulutuksen laissa käytettäviä termejä. Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 8 luvussa säädetään työpaikalla järjestettävä koulutuksesta. OKM:n ehdottaa, että koulutus- ja oppisopimuksessa todistuksen antaisi ainoastaan koulutuksen järjestäjä, koska se vastaa koulutus- ja oppisopimuskoulutuksesta. Koulutussopimuksella järjestettävässä koulutuksessa ei ole työnantajaa vaan koulutussopimustyöpaikan tarjoaja. Lisäksi joko tai -vaihtoehto voisi aiheuttaa sen, että todistuksia olisi sekä työnantajilta että koulutuksen järjestäjiltä. Pahimmillaan vielä erilaisilla kestoilla, sillä henkilökohtaiset osaamisen kehittämissuunnitelmat ja sopimukset eivät aina työnantajilla ole tiedossa. Oppisopimuskoulutuksessa työnantaja voi toki antaa todistuksen 97 §:n 3 kohdan c) kohdan nojalla, jos määräaikainen työsopimus on vähintään kahden kuukauden mittainen. Sitä lyhyemmissä oppisopimuskoulutuksissa todistuksen voisi antaa ainoastaan koulutuksen järjestäjä.

OKM näkee (uusi 5 a §), että ajokiellolla klo 00-05 voi olla vaikutuksia joidenkin alojen työpaikalla järjestettävän koulutuksen toteuttamiseen. Ehdotuksesta esiin nouseva haaste liittyy joko käytännön työtehtävien tekemiseen (eli ajamiseen) yöaikaan tai siihen, että opiskelija ei pysty ajamaan koulutustyöpaikalleen ollakseen töissä klo 5 tai lähteäkseen sieltä klo 24 jälkeen. Pääsääntöisesti koulutus- ja oppisopimuksissa työajasta voitaneen sopia siten, että käytännön työtehtäviä pystyy tekemään muulloin kuin klo 00-05. Säännöskohtaisissa perusteluissa tämä todetaan, mutta esityksessä ei ole arviota siitä, kuinka suureen määrään opiskelijoita tämä vaikuttaisi.

Uusi vaadittava todistus tulee työllistämään koulutuksen järjestäjiä. Jos koulutuksen järjestäjä on velvollinen antamaan ajokorttilain perusteella jonkinlaisia todistuksia, olisi hyvä, että ’läsnäolotodistuksen’ tai ’työharjoitteluun osallistumistodistuksen’ tietosisältö olisi selvä. Tätä ei ole kuvattu tarkemmin esityksessä.

Lehtinen Jukka
Opetus- ja kulttuuriministeriö - OKM/LAMOS